

Reactie Deltalinqs (12-12-2024) op

WETSVOORSTEL JAARVERPLICHTING HERNIEUWBARE BRANDSTOFFEN VAN NIET-BIOLOGISCHE OORSPRONG IN DE INDUSTRIE

Deltalinqs, de ondernemersvereniging van de Rotterdamse haven, heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerp van de Wet jaarverplichting hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industrie, als onderdeel van de implementatie van de RED III doelstelling voor de industrie.

Deze consultatie input is bedoeld om een gebalanceerd beleid te ondersteunen waarin de verduurzaming van de industrie hand in hand gaat met behoud van een competitieve Nederlandse economie. Vanuit Deltalinqs is de reactie beperkt tot enkele belangrijke aspecten die onze leden breed raken.

Context

Wat het wetsvoorstel over de jaarlijkse verplichting voor de industrie (hierna: de Jaarverplichting) betreft, ziet Deltalinqs de volgende context:

De Nederlandse industrie staat al onder druk door hoge energiekosten, complexe vergunningenprocedures en een gebrek aan infrastructuur, zoals bevestigd door recente speelveldtoetsen van PwC. Dit vertaalt zich in dalende productiecijfers, een verminderde concurrentiepositie en zelfs sluiting van installaties en sites.

Daarnaast hebben veel andere EU-lidstaten hun implementatieplannen voor artikel 22 bis van RED III nog niet vastgesteld. Indien Nederland vooruitloopt met strikte verplichtingen, dreigt een verdere verslechtering van het speelveld voor Nederlandse bedrijven.

Ook de Europese Rekenkamer heeft al gepleit voor een herijking van de doelen voor hernieuwbare waterstof om deze realistischer en haalbaar te maken.

De kosten voor hernieuwbare waterstof zijn aanzienlijk hoger dan die van waterstof geproduceerd uit aardgas. Recent onderzoek laat zien dat de productie van hernieuwbare waterstof in Nederland €12 tot €14 per kilogram kost, wat een grote financiële last betekent voor industriële gebruikers.

Doelstelling

Daarom vinden wij het essentieel dat Nederland kiest voor:

1. Een regeling die niet tot een verhoging van productiekosten leidt.

- a. Omdat extra kosten voor de industrie een verdere verslechtering van de internationale concurrentiepositie betekenen. Hoewel het ministerie aanvoert dat duidelijkheid voor de markt belangrijk is, benadrukken wij dat kostenverhogende verplichtingen met potentieel onvoldoende financiële ondersteuning eerder zullen leiden tot een afname van industriële productie in Nederland dan tot vergroening van de productie.
- b. Ook kunnen bedrijven de kostenstijging niet doorberekenen aan klanten, aangezien ze produceren en opereren op een Europese en mondiale markt die niet bereid is extra te betalen voor duurzaam geproduceerde producten. Wat een

vervolgens kan leiden tot 'carbon leakage'. Daar is het klimaat niet mee geholpen.

- c. Verder maakt de Jaarverplichting de **overstap van gas naar blauwe en andere CO₂-arme vormen van waterstof als brandstof een stuk minder aantrekkelijk** voor bedrijven die tot nu toe hier géén waterstof voor gebruikt hebben. Dit terwijl deze overstap van gas naar waterstof wel een belangrijk middel is om grote hoeveelheden CO₂-uitstoot te reduceren op een kostenefficiënte manier voor de industrie en de maatschappij. De business case om de overstap te maken van fossiele brandstoffen naar waterstof is al heel lastig en, zoals wij vanuit onze leden en daarbuiten horen, bij de huidige prijzen van groene waterstof vrij onrealistisch bij verplichte toevoeging van groene waterstof aan blauwe waterstof.
 - d. Bovendien staat dit voornemen haaks op het kabinetsbeleid om geen nationale koppen op Europees beleid te zetten. De Nederlandse industrie dreigt hierdoor haar rol in strategisch belangrijke waardeketens te verliezen, met een grotere afhankelijkheid van import en hogere kosten tot gevolg.
2. **Een regeling die zekerheid biedt.** Dit omdat de **voorspelbaarheid** zeer belangrijk is bij het doen van investeringen in de verduurzaming van de industrie. Het perspectief van ca. 15 jaar wordt aangehouden bij het nemen van **een Final Investment Decision (FID)**. Indien, het percentage van de RFNBO's, dat in de Jaarverplichting opgenomen kan gaan worden, redelijk snel aangepast zou kunnen worden, dan geeft dit ook een zwaarwegend risico en is de kans aanwezig dat deze FID niet genomen wordt.

Aanbevelingen

Wij verzoeken de minister:

1. Om het instrumentarium te kiezen dat lange termijn investeringen (FID's) voedt en geen kostenverhogingen met zich meebrengt voor de industrie. Daarnaast moet de overgang van fossiele grondstoffen naar (blauwe/groene/etc.) waterstof tenminste even aantrekkelijk zijn en het liefst gestimuleerd worden.
2. Eerst een impactstudie uit te voeren om de balans tussen subsidies en normeringen beter te begrijpen en de effecten op de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven en de overstap van bedrijven van fossiele brandstoffen naar waterstof te onderzoeken.

Afsluiting

Wij ondersteunen de klimaatdoelen, maar wijzen erop dat de huidige voorstellen waarschijnlijk leiden tot verplaatsing van CO₂-emissies naar landen met minder strikte verplichtingen. Dit ondermijnt niet alleen de Nederlandse industrie, maar ook de mondiale emissiereductiedoelen.

Wij bieden graag onze expertise aan om mee te denken over de scope en uitvoering van de aanbevolen impactstudie.

Met vriendelijke groet,

Anne-Marie Spierings

Directeur Economische Transitie Deltalinqs